

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

Cap. I. De prima vitæ mutatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

LIBER SECVNDVS.

De Primordijs vitæ perfectioris, deque Amore
Vocationis & Obedientiæ.

CAPVT I.

De prima vitæ mutatione.

Voniam refert in omni re plurimum, à quibus ducatur initijs, primum hoc sit perseverantiæ subsidium, ut vitæ meliori securaturæ exordia prima concordent. *Vita Religiosa*, inquit Climacus, *Gr. 26.* in intimo sensu cordis exercetur, in operibus, in verbis, in cogitationibus, in moribus, in omnibus denique; sin verò aliter fiat, Religiosa sanè non erit. — Cunctorum mortalium lux, Religiosa est disciplina: si lux vertatur in tenebras, eodem sensu tenebra ipsa, id est homines seculo addicti, quantum putas præterea obtenebrabuntur? Hinc nuncupat. meritò existimes his maximè dictum esse, Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut glorificent Patrem vestrum qui in calis est. Omnino nihil prodest nomen sanctum habere *Salu. l. 3. de* sine moribus: quia vita à professione discordans, abrogat illustris tituli honorem, per in- *prouid.* dignorum actuum vilitatem. — Nam & idèd plus sub Religionis titulo Deum ledimus, quia positi in Religione peccamus. — Criminosior culpa, vbi honestior status: si honoratior *Idem l. 4.* persona peccantis, peccati quoque maior inuidia. — Atrocius enim sub sancti nominis professione peccamus. Vbi sublimior est prerogatiua, maior est culpa, & ipsa etiam er- *Lib. 5.* vores nostros Religio, quam proficemur, accusat. Hinc idem Saluianus meritò in illos acriter inuehitur, qui titulo sibi sanctitatis (hoc est Religionis) inscripto, alij sunt professione nõ conuersatione, nomenq; demutauèrè non vitam, vestemq; exuèrè non mentem, quasi non tam pœniteat, malè aliquando egisse, quàm emendationem promississe. Nouum prorsus conuersionis genus, licita non faciunt, illi- *ita* committunt. Turpe admodum, & detestandum facinus!

At eiusmodi quod non nisi ab elanguida torpentis inij remissione ortum ducat. Prouerbiū est, *Adolescens iuxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea.* *Prou. 12.* adolescencior in via spiritus est, quicumque veterem hominem exuens, nouo in genere perfectioris vitæ nouum induit: audire que debet Prophetam hortantem, *Si conuerteris Israel, ad me conuertere*, hoc est, perfectæ conuersionis culmen apprehende, ita incipe, ita ad me conuertere, ut prorsus ab aliis desinas, ad me solum totus conuertaris, aliò nusquam respectes: li de veteri morum cōsue- *tudine*

tudine aliquid retines, dicit tibi potest quod senatori cuidam pauca quaedam reseruantur dixit Magnus Basilius, Et senatorem perdidisti, & Monachi statum non inuenisti. Dicis, Inueniam, Proficiam: at verè dico tibi, Nisi à primis initiis omnia quæ mundi sunt exhorres, nisi quæ retrò sunt prorsus obliuisceris, nisi ad summam perfectionis ardes, nisi rumusculos & existimationem humanam penitus contemnis, posthac non facies; quin potiùs, latentia nunc, virulq; suum dissimulantia, cupiditarum semina se prodeunt, latiusq; ramos propagando diffudent.

*Epist. 106.
Lege Tri-
tem. orat.
5. de 12. ex-
cid. obseru.
regularis,
causa 2.
31. Moral.
c. 11.
Ezech. 16.*

Audi Bernardum, & initiis tuis salubriter timere, te concitatiùs instigare incipe, Mulò, inquit, faciliùs reperias multos saculares conuerti ad bonum, quam vnum quempiam de Religiosis transire ad melius. Rarissima auis in terris est, qui de gradu quem fortè in Religione semel attigerit, vel parum ascendat. Cur istud, audire si lubet, Gregorium illum Magnum referam; Quia, inquit, difficile est malè inchoata corrigere, & semel formata deformiter, in melius reformare; de ortu suo Iudæa reprehenditur, quæ dum in Deo nata est, improcisum vmbilicum retinuit. Sed quid est impræcisum vmbilicum retinere, nisi illarum quæ in priore vita vigerant cupiditarum fibras fouere, roborare, nec elidere? Certè vt in tenellis & ab vtero recens fuis infantibus, molle quid est & tenerum, ac in quamuis partem flexile, quod si in prauum derortum sinatur ite, mox indurescet, corrigiq; numquam, numquam in primi decoris formam redire poterit: sic eorum animis qui nouum vitæ genus auspiciantur, quædam inest seu mollitudo seu ad induendam morum formam propensio, quæ dum nouitio seruore mollescit, quamcumque quasi sigilli formam aut characterem non inuita sequitur, imbibit, atq; impressam arctissimè detinet. Tanti ergo initia tua facias, quanti vitam totam, progressum tuum omnem, celestisq; gloriæ modum aestimasse volueris.

Doctr. 10.

Qui principio sibi ipsi vim fecerit, inquit Dorotheus, atq; resistit, & paulatim pugnare perrexerit, proficiet sanè, & deinceps pacem & quietem consequetur. Sed facit huius auctoris nomen, vt, quoniam illi solenne est sua documenta, veterum dictis factisq; comprobare, mihi etiam nunc allubescat nonnullorum veterum hanc in sententiam sensa depromere. In priscorum Patrum gestis lego, hunc in probatissimis Aegypti monasterijs viguisse morem, neminem vt in suum adlegerent numerum, nisi decem, pluresue dies præforibus monasterij perdius pernoxq; perdurasset, singulorumq; genibus aduolutus, repulsa contemtuq; tolerato, humilitatis, perseverantiæ, patientiæ, constantiæ specimen præbuisset. Adlectum verò (multa vt omittam) nudabant suis vestibus, monachicis induebant, non tantùm pristinum exuere hominem, sed etiam nouum, qui secundùm Deum est, induere docentes, idq; vt perfectiùs efficeret, ab eo quod collibuisset arcebant, admouebant ad id à quo magis abhorrebat. Nec dissimiliter scribit Climacus venisse se aliquando ad monasterium, vbi mirabilem in vasis fictilibus Dei sapientiam repererit: nempe tironum recens

Græ 1. 4.

à muu-

à mundi ad Christi vexilla transfatorum, in ignominijs, in contumelijs, quin & persecutionibus incredibilem tolerantiam, & insuperabilem patientiam, cum non ab Abbate solo, sed à quibusuis, triginta totos annos acerbis imperijs, conuictis, modisque quàm possent dirissimis exercerentur. Profectò grandis Dei caritas, illa fortia pectora armabat. nec mirandum si eiusmodi tirocinio posito, exsistere tam strenui milites, tam omni perfectionis absolute singulares. quis hodie vel sic probat, vel sic probatur? At, inquires, alia nunc tempora, alij mores aliud exigunt. Sed & alia tempora, alij mores alium fructum profertur. Redeamus ad veteres, quorum, (vt quod sentio dicam) quàm remissionum, te similiorem velim.

Ac in eundem sensum, de quæ eorumdem monasteriorum more accipe nonnulla è sancti viri Pynuphij ad eum quem inter suos cooptabat adhortatione: Noueris, inquit, hodierno die te huic mundo, & actibus eius ac desiderijs esse defunctum, te quæ secundum Apostolum, mundo huic esse crucifixum, tibi quæ hunc mundum. Considera ergo conditiones crucis, sub cuius deinceps sacramento oportet in hac luce versari, quia iam tu non viuis, sed ille uiuit in te, qui est crucifixus pro te. Sed fortè dicas: Quomodo potest homo crucem suam iugiter portare? vel, quemadmodum uiuens quis, possit esse crucifixus? Audi rationem breuiter. Crux nostra, timor Domini est. Sicut ergo crucifixus quis, iam non pro animi sui motu, membra sua quoquam mouendi, vel conuertendi habet potestatem; ita & nos voluntates nostras ac desideria, non secundum id quod nobis suaue, ac delectat ad præsens, sed secundum legem Domini, quod nos illa constrinxerit, applicare debemus. Et sicut is qui patibulo crucis affigitur, non iam præsentia contemplatur, nec de suis affectionibus cogitat, non pro die crastino solitudine cura quæ distenditur, nulla possidendi concupiscentia permouetur; nulla superbia, nulla contentione, nulla æmulatione succenditur, non de præsentibus dolet iniurijs, non præteritarum iam recordatur, se quæ cum adhuc spirat in corpore, cunctis elementis credit esse defunctum, illuc immittens cordis sui intuitum, quod se non dubitat illico transiturum: ita nos quoque timore Domini crucifixos, oportet his omnibus, id est non solum carnalibus vitijs, verum etiam ipsis elementis mortuos esse: illuc habentes oculos animæ nostræ defixos, quod nos sperare debemus momentis singulis migraturos. Caue ergo, ne quid aliquando eorum resumas quæ renuncians abiecasti. Caue ne parentum, ne affectionis pristinae recorderis. Caue ne superbiam quam nunc incipiens ardore fidei, ac pia humilitate calcasti, paulatim elatus resuscitare mediteris. Angusta est porta, & arcta via quæ ducit ad vitam, & pauci sunt qui inueniunt eam: vnus è paucis esse ama, exemplo, & tepore multorum ne refrigescas; uiue vt pauci, vt cum paucis inueniri merearis in regno Dei. Multi enim sunt vocati, sed pauci electi: Pusillus quæ grex cui complacuit Patri hereditatem dare. Hæc

Cass. l. 4. de
instit. re-
nunt. c. 34.

Matth. 20.
Luc. 12.

&

& plura incipienti vtilissima praecepta dabat. Sed à docente ad facientes transeamus.

C A P V T II.

*Idem Sanctorum exemplis probatur.**Vita SS.**Pat. p. 2. §.**145. & p. 4.**c. de infr-**mit.*

Quantum putas eum exstitisse Ioannem, qui duodecim ipsos annos, Ammoni seni in afflictæ eius valetudine sedulum obsequium præstitit, quamvis numquam ei senex nisi aspera & immitia loqueretur? quam sic exercitæ patientiæ constantiam miratus, cum iam extremum vitæ spiritum, multis præsentibus ageret; Ioannem manu prehensum ter salutauit, claraque voce edixit, Iste non homo, sed angelus est, qui tot annos tale mihi obsequium præstitit numquam blandius compellatus. Ita ille. Sed heu nos istorum comparatione mollicellos & delicatulos, ita delatiunculis, opinionibus, vultuque seueriore deterremur! nihil agimus, nisi hominum comprobationibus excitari: vela contrahimus, cessamus, cæpta abruptimus, si quando minus placuisse coniciamus.

*Vita SS.**Pat. p. 2. §.**36. & 207.**Sur in vita**eius in Iulio.**Doroth.**doct. 10.*

Vitam duxerat doctrinæ laude, opum copia, honorum splendore clarissimam Arsenius. sexagesimum quintum ætatis annum degens, iam propemodum metam attingisse (quantumvis ad quinquaginta quinque annos alios præterea vixerit) non immeritò videri poterat, quando perfectioris vitæ tanto est succensus ardore, ut penitus omnium oblitus, nihil nisi vitam nouam spiraret: vilissima præ cæteris omnibus habebat indumenta, quia pretiosis olim splenduerat: cum sportas texeret, à puero, ea in arte peritior, doceri se patiebatur: ad præcedenda vimina, aquam graue olentem adhibebat, rogatusque; ut eam mutari, nouamque refundi sineret, fœtentem illam malle se professus est, idque pro thymiamate, pro suaue olentibus vnguentis, quibus aliquando usus fuerat, se Deo suo in pœnam repensurum, si fors inenarrabilem gehennæ fœtorẽ vel sic euadere, & cum delicato diuite non condemnari posset. Cum autem virtutibus abundaret, existimabat se omnium vltimum: cumque esset plenus omni eruditione, videbatur esse quidam rusticus & indoctus, & præ se ferebat nihil scire, nisi, ut dixit Paulus, Iesum Christum cumque crucifixum. Ideoque solemne illi fuit ut sibi (quod alij deinceps feliciter imitati) sæpè diceret, Arseni ad quid venisti? cur egressus es seculo es? nonne ut mundo morereris, placeres Deo? Totus igitur in eo habitabat, adeoque totus, ut cum aliquando testamentum quo heres institutus erat, ei esset oblatum, Quid? responderit: ante illum ego sum mortuus, id verum esse non potest. illudque lacerasset, nisi aliorum preces obstitissent. Cumque ægrotanti adeo deessent omnia, ut elemosyna fuerit sustentandus, *Gratias*, inquebat, *ago tibi Domine, quia me dignum fecisti,*

*1. Cor. 1.**ad*